

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, 624, 777, 952 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) sposób ustalania dochodu uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) szczegółowy zakres informacji, jakie mają być zawarte:
 - a) we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwanym dalej „wnioskiem”,
 - b) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny oraz zaświadczeniu, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej „ustawą”,
 - c) w zaświadczeniu organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych.

§ 2. Wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy i członków rodziny wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo,

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz – o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;

- 2) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi egzekucyjnemu wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji;
- 4) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

§ 3. 1. Oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń, w tym oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny, zawierają odpowiednio:

- 1) dane osoby składającej oświadczenie oraz dane członka rodziny, którego dotyczy oświadczenie, w tym: imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL, numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) dane dotyczące dochodu;
- 3) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

2. Oświadczenie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a ustawy, poza danymi, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz klauzulą, o której mowa w ust. 1 pkt 3, zawiera:

- 1) dane organu prowadzącego egzekucję, w tym nazwę organu oraz jego siedzibę;
- 2) dane dotyczące tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja w tym: wysokość zasądzonych alimentów, datę i sygnaturę akt,
- 3) dane dotyczące dłużnika alimentacyjnego w tym: imię, nazwisko, numer PESEL i adres zamieszkania;
- 4) informację, czy egzekucja okazała się bezskuteczna.

§ 4. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. a, ustawy zawiera:

- 1) dane organu prowadzącego egzekucję wystawiającego zaświadczenie, w tym nazwę organu oraz jego siedzibę;
- 2) informację o tym, czy egzekucja okazała się bezskuteczna;

- 2) dane osoby uprawnionej, której dotyczy zaświadczenie, w tym imię, nazwisko, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) dane dotyczące tytułu wykonawczego, na podstawie którego prowadzona jest egzekucja w tym: wysokość zasądzonych alimentów, datę i sygnaturę akt;
- 4) dane dotyczące dłużnika alimentacyjnego w tym: imię, nazwisko, numer PESEL i adres zamieszkania;
- 5) kwotę zobowiązań dłużnika alimentacyjnego na dzień wystawiania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji z tytułu: wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, należności wierzyciela alimentacyjnego, należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych przed dniem 1 maja 2004 r;
- 6) wskazanie przyczyny bezskuteczności egzekucji;
- 7) wskazanie działań podjętych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

§ 5. Zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy, zawiera informacje odpowiednio o:

- 1) formie opłacanego podatku,
- 2) wysokości przychodu,
- 3) stawce podatku,
- 4) wysokości opłaconego podatku

– w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

§ 6. Ustalając prawo do świadczeń, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) oświadczenia wnioskodawcy o dochodach członków rodziny osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r. poz. 60, 528, 648, 859 i 1089);
- 2) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego, dotyczące członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne;

- 3) zaświadczenie właściwego organu gminy, nakaz płatniczy albo oświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 4) zaświadczenie lub oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej;
- 5) umowę dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, albo oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej;
- 6) umowę zawartą w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;
- 7) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, odpis postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną, lub odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem lub innego tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną;
- 8) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość zapłaconych alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu, ugodą sądową lub ugodą zawartą przed mediatorem lub innym tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny;
- 9) w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd:
 - a) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów, lub
 - b) informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy

prawnej do ich podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą;

- 10) dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu;
- 11) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny oraz liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany – w przypadku uzyskania dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 12) dokument, w tym oświadczenie, określający datę uzyskania dochodu oraz wysokość i rodzaj dochodu uzyskanego przez członka rodziny za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu – w przypadku uzyskania dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy;
- 13) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji alimentów zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonego świadczenia alimentacyjnego albo oświadczenie o bezskuteczności egzekucji alimentów;
- 14) kartę pobytu, w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990, 1948 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 60 i 858), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- 15) inne dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające spełnienie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego będących przedmiotem wniosku.

§ 7. Dokumenty wymagane przez organ właściwy wierzyciela, poza dokumentami wymienionymi w § 6 pkt 1, 2, 9 i 13 oraz oświadczeniami wymienionymi w niniejszym rozporządzeniu, są składane jako kopie tych dokumentów.

§ 8. W przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

§ 9. Postępowanie w sprawie o przyznanie świadczeń na wniosek osoby, która przebywa na terenie danej miejscowości bez zamiaru stałego pobytu, prowadzi organ właściwy ze względu na miejsce pobytu wierzyciela.

§ 10. 1. W przypadku gdy organ właściwy wierzyciela poweźmie wątpliwość co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń, powiadamia niezwłocznie osobę pobierającą świadczenia o konieczności złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenia niezbędnych dokumentów.

2. W przypadku niezłożenia w wyznaczonym terminie wyjaśnień w sprawie lub niedostarczenia niezbędnych dokumentów wstrzymuje się wypłatę świadczeń.

§ 11. 1. W przypadku gdy członek rodziny ma zobowiązania alimentacyjne na rzecz osoby spoza rodziny, od dochodu członka rodziny odejmuje się kwotę alimentów zapłaconych na rzecz tej osoby.

2. W przypadku posiadania gospodarstwa rolnego, dochód rodziny ustala się na podstawie przeciętnej liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w posiadaniu rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

3. W przypadku gdy członek rodziny osiąga dochody poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, dokonuje się ich przeliczenia na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego roku kalendarzowego, z którego dochód członków rodziny stanowi podstawę ustalenia prawa do świadczenia.

4. W przypadku gdy członek rodziny uzyska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dochód, po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu.

§12. 1. Ustalając dochód rodziny, nie uwzględnia się dochodu uzyskiwanego przez zaginionego małżonka, a ustalając dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie, nie uwzględnia się tego małżonka.

2. W przypadku gdy małżonek rodzica osoby, na którą jest składany wniosek, zaginął, ustalając prawo do świadczeń, uwzględnia się zaświadczenie właściwej jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia zaginięcia małżonka, a w przypadku cudzoziemców właściwej instytucji.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r.²⁾

**MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. poz. 2229), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 44 ustawy z dnia ... 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...).

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizuje upoważnienie ustawowe, zawarte w art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia ... o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin (Dz. U. poz. ...), zwaną dalej „nowelizacją”.

Na mocy art. 15 ust. 9 ustawy minister właściwy do spraw rodziny został zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sposobu ustalania dochodu uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz szczegółowego zakresu informacji, jakie mają być zawarte:

- 1) we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) w oświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym oświadczeniach o dochodach członków rodziny, oświadczeniach, o których mowa w ust. 4 pkt 3 lit. a, oraz zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2,
- 3) w zaświadczeniu organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych

– kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dokumentacji niezbędnej do sprawniej realizacji, również drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Nowelizacja, która wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2017 r., wprowadza, w zakresie delegacji ustawowej i co za tym idzie w projektowanym rozporządzeniu, przede wszystkim zmiany polegające na rezygnacji z wzoru wniosku o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zamiast tego wprowadzony zostanie katalog podstawowych danych, jakie mają być zawarte we wniosku oraz w załącznikach do wniosku, tj. w oświadczeniach i zaświadczeniach niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Minister właściwy do spraw rodziny, w celu usprawnienia

procesu ubiegania się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w Biuletynie Informacji Publicznej, będzie mógł zamieścić przykładowy wzór wniosku i załączników, zgodny z aktualnym stanem prawnym, możliwy do wykorzystania przez organy właściwe (teleinformatyczne systemy dziedziczne wykorzystywane przez organy właściwe do obsługi postępowań administracyjnych w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz internetowe kreatory wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego będą oparte na przykładowym wzorze wniosku i załączników opublikowanych przez ministra właściwego do spraw rodziny). Rozwiązanie takie usprawni proces przygotowania i publikacji jak najbardziej aktualnych wzorów wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz wzorów załączników do tych wniosków, między innymi w związku z upowszechnieniem elektronicznej drogi składania wniosków.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie przewiduje określenie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego – w tym zakresie nie przewiduje się znaczących zmian w porównaniu do rozwiązań wynikających z obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. poz. 2229) oraz katalogu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i załącznikach do niego, zwłaszcza że podstawowy zakres danych wymaganych we wniosku pozostaje określony w art. 15 ustawy.

Nowym rozwiązaniem, przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy, będzie obowiązek przedstawienia zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego zawierającego odpowiednio informacje o formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku oraz o wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, dotyczącego członków rodziny rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne, co wynika ze zmiany przepisów ustawy dotyczących sposobu ustalania dochodu przy tej formie opodatkowania. Także nowym rozwiązaniem będzie składanie wszystkich oświadczeń, w tym dotyczących dochodów członków rodziny, niezbędnych do przyznania świadczenia przez wnioskodawcę, który jest stroną postępowania administracyjnego.

Ponadto, rezygnuje się z regulacji szczególnych dotyczących uwierzytelniania kopii dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co oznacza,

że w tym zakresie będą miały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (w szczególności obowiązujący od 1 czerwca 2017 r. art. 76a § 2b).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem wejścia w życie nowelizacji, tj. z dniem 1 sierpnia 2017 r.

Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie wywiera wpływu na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).